

ΘΕΛΕΤΕ

Ο "ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ :

Για την Ελλάδα αρ. 10.—Για το Έξωτερικό φρ. 10

10 λεπτά το κάθε φύλλο λεπτά 10

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ: Στα κιάκια της Πλατείας Συντάγματος, Ομονοίας, Υπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τροχιοδρόμου (Οφθαλμιατρείο) Σταθμού υπογείου Σιδηροδρόμου (Ομόνοια) στο καπνοπωλείο Σαρρή (Πλατεία Στουρνάρα, Εξάρχεια) και στο βιβλιοπωλείο "Εστίας" Γ. Κολάρου.

Η συνδρομή του πληρώνεται μπροστά κ' είναι για ένα χρόνο πάντοτε.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΕΙΧΑΜΕ

Όλη τη διάθεση να γελάσουμε με την περίφημη "Ενωμένη Αντιπολίτευση" της Κρήτης, αν μέσα σ' αυτή δε βρικότανε κ' ένα όνομα σοβαρώτατο, που σβήνει το γέλιο κ' επιβάλλει τον σεβασμό, τδνομα του κ. Κ. Μάνου.

Σά διαβάσαμε στις εφημερίδες πως ήρθε δώ ή "Ενωμένη Κρητική Αντιπολίτευση" για να πολεμήσει από δώ τον Πρίγκιπα, γελάσαμε και μ' όλο μας τδ δίκιο. Σά διαβάσαμε όμως πως κι ο Μάνος είναι ένας από τους τρεις αρχηγούς της, άρχισαμε να παίρνομε τδ ζήτημα κάπως σοβαρά και να σκεφτόμαστε πως για νάντιπολιτεύεται κι ο Μάνος τόν Πρίγκιπα, κάποιος σπουδαίος λόγος θά ύπάρχη.

Καλά ο Βενιζέλος κι ο Φούμης. Μπορεί νάναι δυσραεστημένοι γιατί ή σιδερένια γροθιά του Πρίγκιπα τούς έκοψε τή φόρα και

δέν τούς άφησε νάνεδοθν ίσα με κεί που τούς έσπρωχνε ή φιλοδοξία τους, μπορεί—ξέρνομε και μεις;—χωρίς νά πάθουν νάναι πατριώτες να πύραν ανάποδα τδ ζήτημα και να νομίζουν πως με τήν πολιτική τους θά σώσουν τήν Κρήτη και δε θά τή βουλιάζουν, καθώς και στ' άληθινά τή βουλιάζουνε σήμερα.

Γα τδ Μάνο όμως καμιά άπ' αυτές τις ύποψίες δε χωρεί. Τόν πατριωτισμό του τόν άπόδειξε τόσες φορές ίσα με τώρα με π ρ α μ α τ α κι όχι με λόγια. Και καθώς μās έγραφε άλλότες, πολύ σωστά, ο κ. Πάλλης "δέκα Μάνους νάχε τδ Ρωμαίικο δε θάφτανε ποτές στα χάλια που βρίσκεται σήμερα". Ούτε πάλι είναι άνθρωπος ο Μάνος να παρασυρθη από άλλους και νάποφασίσχη κάτι πριν τδ συλλογίστχη καλά και τδ χωνέψχη. Για νάναι λοιπόν σήμερα ο Μάνος με τήν Αντιπολίτευση κι όχι στδ πλευρό του Πρίγκιπα, σύμμαχος δυνατός με τή γροθιά του και με τήν κρίση του, πάει να πη πως εκεί κάτω, στην Κρήτη, κι αν πολιτεύεται καλά ο Πρίγκιπας, δέν θά πολυτεύονται καλά και τίμια εκείνοι που τόν περιτριγυρίζουν άφοι άναγκάζουν ένα Μάνο να γίνεται από φίλος άχτρος άπονοδος.

Τόν Τρικούπη τόν έφαγε ή αυλή του, ή καμαριάα. Όλοι τδ ξέρουν αυτό και τδμολογούνε. Φοδούμαστε μήπως τδ ίδιο συμβαίνει και στην Κρήτη. Ο Θεός να δώσει νάναι ψέματα αυτό και νάχη ή δ ι κ ο ο Μάνος—πράμα που δε θά τδ χωρέση ποτέ τδ κεφάλι μας.

ΣΚΑΝΤΑΛΟ

όνόμασαν οι εφημερίδες τδ διορισμό πολλών Μαθηματικών και Φυσικών σε θέσεις Σχολάρχων. Και είναι άληθεια σκάνταλο που στην άρχή ζήτησε να τδ σκεπασχη ή ύπερσεια του ύπουργείου με κάτι μασημένα λόγια όσα που δημοσιεύτηκαν και όνόματα και τότε άναγκάστηκε να λουφάξη. Μά μήπως είναι τδ μόνο σκάνταλο;

Ο νόμος καθαρά και ξεάστερα λέει να γίνουνατ Σχολάρχες μόνο οι Διδάχτορες της Φιλολογίας.

Α θέλετε τώρα να μάθετε πως εφαρμόζεται ή σωστότατος αυτός νόμος,ρωτήστε να μάθετε πώς διδάχτορες μένουνε χωρίς θέση και πώς άπ' αυτούς ύπερτούν ως "Έλληνοδιδάσκαλοι", ενώ τις θέσεις τών σχολάρχων κρατούνε ένας σωρός προλήτες παρανομώτατα. Και ή Βουλή ξεπουρνίζει κάθε μέρα νόμους, ενώ μείς δέν είμαστε ικανοί να εφαρμόσουμε τούς ύπάρχοντας και έχουμε τήν τύχη να μιλάμε για έθνικα μεγαλεία ύστερα από τσση ζεταπωσιά που μας δέννει μικρούς και μεγάλους.

να δήτε πιο πιστά ζουγραφισμένα τδ χάλια μας; Ένας δάσκαλος προχτές τδ βράδυ συζητούσε σε κάποιον κορονέ κ' έρώναζε:

— Σάπιοι κ' οι Ρώσοι!... Χειρότεροι από μās!... Νά, αυτοί τήν τρώνε στ' αυτά κι όλοένα άποχωρούνε!..

Κανένας δε μιλούσε. Όλοι με τή βουβαμάρα τους παραδεχόντουσαν τδ λόγια του. Μονάχα ο καφετζής, λιγώτερο δάσκαλος άπ' τούς άλλους, τδλημσε να τδ παρατηρήση:

— Δέν έχεις δίκιο δάσκαλε!... Δέ μās μοιάζουν!... Κοίταξε πόσοι ναύαρχοι, πόσοι στρατηγοί, πόσοι άξιωματικοί σκοτωθήκανε ίσα με τώρα σ' αυτό τόν πόλεμο!.. Υποχωρούνε κ' οι Ρώσοι, μά πολεμούνε πρώτα, και πολεμούνε παληκαρία!..

Πού να τδ παραδεχτχη ο δάσκαλος. Του ρίχνει μιά άγρια μάτια και τόν κατακεραυνώνει με τδ άκόλουθο άκαταμάχητο επίχειρημα:

— Αμαθίστατε! Υποχωρούνε κι αυτοί, μά περισσότερο από μās! Λογάριασε πόσο απέχει τδ Πόρτ-Άρθούρ από τδ Μουκδεν και θά δής πως αν γινώτανε ο πόλεμος στην Ελλάδα, οι Ρώσοι θάχαν περάσει και τδ Τσιρίγο σήμερα, άποχωρώντας. Έμείς μονάχα ίσα με τή Λαμία φτάσαμε!

Ο καφετζής έσκυψε τδ κεφάλι του και δέν ξανάβγαλε μιλιά.

ΕΝΑ

πολύ φρόνιμο και πολύ φωτεινό ζήηρα διαβάσαμε δώ και μερικές μέρες στδ "Κρατος". Είναι γραμμένο από τόν κ. Δ. Η. Καλλιμάχο, προλήτη της Θεολογίας κ' επιγράφεται "Η επί τούς Σλαβούς έκπολιτιστική επίδρασις τού Οικουμενικού Πατριαρχείου".

Ο κ. Καλλιμάχος άποδείχνει, με τήν ιστορία παντα στδ χέρι, πως ήταν αδύνατο να γίνουν "Έλληνες οι Σλαβοί στην εποχή του Μεθοδίου και του Κυριλλου, καθώς ισχυρίζουνατ μερικοί κοκορόμυαλοι πατριώτες κι ο συγγραφέας τού "Αδ. Κοραή", γιατί τήν εποχή εκείνη, όπως και σήμερα, άλλα γλώσσα μιλούσαν κι άλλα έγραφαν. Έτσι εκείνοι που έφρασαν τόν χριστιανισμό στη Ρωσία έδημιούργησαν και τήν α γ ρ α π τ ή Σλαβωνική γλώσσα" για να πετύχουν τδ σκοπό τους, άφοι τήν εποχή εκείνη τήν γλώσσα του Έβραγγελίου δέν τήν έννοιωθαν ούτε αυτοί οι Έλληνες. «Ρητώς δε άναφέρει ο Ακουμινάτος, γραφών εκ της Άκροπόλεως, ότι όταν έξεφώνησε τδ 1182 τόν εϊσβατήριον αυτού εν Αθήναις λόγον, ο λαός τού δαιμονίου Δαταως ύπελαβεν ότι ο Άρχιεπισκοπος του έλάλει εις τήν Περσικήν η Σκυθικήν διαλεκτον».

βοσπαρμένες βραγιές. Μέρα δέν περνούσε που να μη τή δώ και στιγμή που να μη λουστω στην καλοσύνη της. Αν τύχαινε καμιά μέρα να μην πάω, θά μου έγραφε, θά με ζητούσε. Της άρεσε, λέει, ή συντροφιά μου, τήν είχε συνηθίσει, σά δέ μάδλεπε, λέει, κάτι της έλειπε. Και μου έγραφε με τσση χάρη, με τσση γλύκα, που κι άπόφαση να είχα κένει να μην πάω τήν άλλη μέρα, τήν πατούσα φτύς τήν άπόφασή μου, άφρανα να με τραβάει ή θέλησή της σά μωρό παιδί.

Θέληση έγω δέν είχα σιμά της. Τδβλεπα. Μάδλεπα και τάλλο. Έβλεπα πως έπρεπε ναποχτήσω κείνο που μου έλειπε, ναποχτήσω τή θέληση και να κόψω τδ σκοινί. Αυτό τδ πράμα δε μπορούσε να τραθήξει σε μάκρος. Ο κόσμος που δε βλέπει με καλό μάτι, γιατί δέν τις πολυκαταλαβαίνει, τέτοιες συντροφίες άγνες κι άδολες, κάτι θάβιαζε με τδ νοι του, κάτι κακό θάβιαζε. Μά κι ο άντρας της, που δε φαινότανε ναδίνε κακιά εξήγηση στη φίλιά μας, μπορούσε από τδ λόγια του κόσμου ή κι ο ίδιος, δίχως να τδ παί κανένας τίποτες, κάτι να ύποψιαστει. Και ή Χρυσουγή, πους τδ ξέρε μήπως κι αυτή, δίχως να τδ νειώσει και δίχως να τδ θελήσει, πάψει πια να βλέπει σε μένανε άδερφό της κι άρχινησει να βλέπει έρωμένο της;

Έπρεπε λοιπόν να κοπή μιά και καλή τδ σκοινί. Να σταναχωρηθει, να κακοπάθει ή Χρυσουγή για χάρη μου; Δέ γίνεται. Κάλιο γώ να σταναχωρηθώ, να κακοπάθω. Η άγάπη μου, ένιωθα, ήτανε τσση τρανή που ήθελα ή

Χρυσουγή μου να μη μάγαπήτχη, για να μη νοιώσει ούτε τήν παραμικρή σταναχώρια άπ' τήν άγάπη της.

Δέ σε γελάω, φίλε μου. Όλη τήν καρδιά μου άνοιγω αυτή δώ τή στιγμή. Τίποτα δε σου κρύφτω, τίποτα δε σου παραφουσκώνω. Στα λέω τδ πράματα όπως συνέδηκαν κι όπως τδ αιστάθηκα, γιατί έτσι μονάχα ξεκαφρώνω, έτσι μονάχα βγίζω τή μεγάλη πέτρα από πάνω μου.

Λοιπόν που λές, φίλε μου, έσθηνε τδ καλοκαίρι και σε τρεις τέσσερις μέρες θάφουγα για τήν Αθήνα. Είχε πει ο Άποστόλης, ο άντρας της Χρυσουγής, πως μπορούσανε ναρθούνε κι αυτοί τδ χονόπωρο στη Αθήνα, για λίγες μέρες, για κάτι δουλιές τους. Φαντάζεσαι πια τή χάρη της Χρυσουγής. Άλλη φορά κ' έγω θά χαϊρόμouνα, μά τώρα άρχισα να σταναχωριέμαι. Στην Αθήνα ή Χρυσουγή; Ο άντρας της θά κοίταζε τις δουλιές του, οι δυο μας λοιπόν όλη μέρα μοναχοί μας θά γυρίζαμε. Σάν μου τδ είπαν, κατζούφιασε. Η Χρυσουγή τδ πρόσεξε. «Κ' έγω έλεγα πως θά χαρείτε!» μουπε σιγά σιγά και με παράπονο.

Μου τδ είπε αυτό στδν κήπο της. Ήτανε Κυριακή βράδυ κ' έρωγα σίτι τους. Άφοι άποφάγαμε, κατεθήκαμε στδν κήπο να πιούμε τόν καφέ μας στδ δροσό. Αύγουστιάτικη νύχτα, φεγγάρι σά μέρα, νυχτομπάνης δροσερώτατος. Ο Άποστόλης μιλούσε με τόν περβολάρη που με τδ τσακι στδ χέρι άπόσωνε τδ στίσιμα, που τδχς άρχισε

από νωρίς ή Χρυσουγή κ' έγω καθισμένοι στδ πεζούλι άνεικρό στδ μάγγανο, κοιτούσαμε τδ νερό που τάνέβαιζαν άπάνω τδ συκιά και τάδειάζαν στ' αύλακι και στη στέρνα ύστερα. Κ' έπειτα τδ βλέπαμε να φεύγει από τή στέρνα, να χύνεται μέσα στις γράνας, να πλημμυρίζει τις βραγιές, ήρεμο, σιγοτροχεούμενο κι άτημωμένο, από τις άχτίδες του φεγγαριού.

Στεκούμαστε κεί ώρα και δέν άνοιγαμε τδ στόμα μας να ποίμε λέξη. Έμένα με κόμπωνε ή ιδέα του γρήγορου χωρισμού. Η Χρυσουγή, πους ξέρε τι να σκεφτότανε.

— Μās φεύγει λοιπόν τήν Τετράδη; με ρωτάει, έτσι άπότομα.

— Ναι! της άπαντάω ξερά ξερά χωρίς να τήν κοιτάξω καθόλου, θωρώντας όλοένα τδ συκιά πάνεδαιναν γιομάτα νερό.

— Κρίμα! κάνει χωρίς να με ξανακοιτάξει κι αυτή κ' έπειτα προσθέτει σιγά, σάν να κουδέντιαζε μοναχή της: Γρήγορα πέρασαν τρεις μήνες άλάκαιροι... σά νερό... Τήν Τετράδη βράδυ λοιπόν περνάει τδ βαπόρι... Η Αθήνα έχει τόσες διασκεδάσεις... που να θυμηθεί κανένας τούς φίλους του εκεί!..

— Στις κακιές σου είσαι άπόψη, Χρυσουγή! της κάνω.

— Δέ ξέρω γιατί θέλεις νάμαι στις καλές μου! μου λέει και φεύγει άπότομα προς τδ μέρος που ήτανε ο Άποστόλης με τόν περβολάρη.

Έμεινα μοναχός μου εκεί, άποσβολωμένος, κάμποση

Όρατο και διδακτικώτατο είναι κι αυτό το κομμάτι από το έργο του κ. Καλλιμάχου :

«Ανάμφισβότως θα ήτο προβληματικός αν όχι παντάπασιν αδύνατος ο εκχριστιανισμός των Σλαύων κατά την 9' εκατονταετηρίδα, εάν επί τούτων εγένετο χρήση της ελληνικής γλώσσας του Ευαγγελίου, της γλώσσας των λογίων βυζαντινών, ήτις και δι'αυτών τον ελληνικόν λαόν, δια τὰ 99 θ)β δηλονότι του έθνους, κατέστη οίονσι τεταρτερευμένη γλώσσα, μέχρι τσοσούτου βαθμού, ώστε δύο εύκλειες αντίπροσωποι του μεσαιωνικού ήμῶν βίου και πρόδρομοι της έθνικής αναγεννήσεως, Ευστάθιος ο Θεσσαλονικήσ και ο τούτου μαθητής, ο Μητροπολίτης 'Αθηνῶν Μιχαήλ ο 'Ακομινάτος, ἀδημονούσιν διε το ποίμνιον αὐτῶν μέχρι τσοσούτης διετέλει πνευματικῆς καταπτώσεως, ώστε ήδυνάται να έννοήση την γλώσσαν αὐτῶν».

Μήπως σήμερα δε γίνεται το ίδιο με τους ιεροκήρυκες, που μιλάνε ώρες κι ώρες χωρίς να τους νοιώθῃ κανένας :

Περὶ τῆς ἡμῶν οἱ τέτοιαι συζήτησις. Τί τοὺς θελούμε τοὺς Σλαύους τοῦ Θ' αἰῶνα, σὰν ἔχομε τοὺς Ἕλληνας τὸν Κ' ποὺ καθὼς ἀπόδειξε τετραγωνικῶτατα ο κ. Χ. Ἀντρεάδης στὰ τελευταῖα ἄρθρα του γιὰ τοὺς «Ἕλληνας τῆς Ρωσσίας» ὅσο πᾶνε κ' ἐκρῶσαιζονται ἀφοῦ τὰ σκολειά μας κ' ἐκεῖ, καθὼς κ' ἐδῶ, εἶναι ἔτσι φκιασμένα ὥστε τὰ παιδιὰ νὰ σποῦδάζου ν τὴν ἀρχαία καὶ τὴν καθαρῶουσα καὶ νὰ μιλάνε τὰ Ρωσικά ;

Ἐμεῖς μὲ τὰ σχολαστικά στενοκεφαλά μας χάνομε καὶ στὴ Ρωσία καὶ στὴ Μακεδονία καὶ παντοῦ Ρωμιούς καθὲ μέρα, κι αὐτοὶ οἱ ἀλιτήριοι κάθονται καὶ μᾶς κοπκνάνε πῶς δὲν κατορθώσαμε τοὺς Σλαύους νὰ τοὺς κάνομε Ρωμιούς !!!

ΒΓΗΚΕ ΣΕ ΒΙΒΛΙΟ
ΤΟΥ ΛΟΓΓΟΥ
ΔΑΦΝΗΣ ΚΑΙ ΧΛΟΗ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΝΑΙΑ Π. ΒΟΥΤΣΙΕΡΙΔΗ

Πουλιέται χαρτοδεμένο 2 δραχμές, (Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ Φρ. χρ. 2) στὸ γραφεῖο τοῦ «Νουμά» καὶ στὸ Βιβλιοπωλεῖο τῆς «Ἐστίας».

ΨΥΧΑΡΗ

ΖΩΗ ΚΙ ΑΓΑΠΗ ΣΤΗ ΜΟΝΑΧΕΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΝΟΣ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ ΡΟΜΠΙΝΣΩΝΑ *

Ἐβγαλε τὴ φορεσιά του, τὴν ἀπίθωσε στὸ βράχο, καὶ πρόσμενε, τὸ κύμα ν' ἀνεβῆ, νὰ τοῦ δροσίση τὸ κορμί του τὸ φλογερὸ.

Ἀνέβαινε τὸ κύμα, κατέβαινε ὅμως ἡ Μυριέλλα στὴν ἀκρογιαλιά.

Ἡ Μυριέλλα εἶτανε συνηθισμένη νὰ βλέπῃ τὸ Γιάννη κάθε πρωί. Ὁ Γιάννης δὲν κοιμότανε πιά στὴ σπηλιά του, ἀπὸ τὸ βράδυ ἐκεῖνο ποὺ ἀντάμωσαν τὴν κατσίκα, στεκόμενη κατάντικρύ τους στὸ βουνό. Γιατὶ τὰχα ; Μήπως τὴν ἀπόφευγε ; Διόλου. Μήπως τὴ φοβότανε ; Μήτε. Ὡς τόσο πλάγιαζε στῆς Μυριέλλας τὰ παρκαμῆρι, τὰ νάθελε νὰ τὴν προστατέψῃ, ἢ σὰ νὰ ντρεπότανε, ἀθῶρος ἀτότος νὰ κοιτῆται μὲ ζῶο. Ἐτσι λοιπὸν ἡ Μυριέλλα, σὰν ζυνοῦσε, ἔβγαινε ἀπὸ τὸ καράβι της, πήγαινε ὡς τὴν τριγυρισιά ἐκεῖ κάτου, ποὺ τῆς εἶχε φτιαχίσει ὁ Γιάννης μὲ δέντρα καὶ μὲ πέτρες, τοῦ ἔλεγε μὲν καλημέρα.

Ἐκείνο τὸ πρωί, σὰ δὲν τὸν εἶδε, ἀπάρησε τράβηξε πρῶτα στὴ σπηλιά του ἢ κατσίκ, μόνη της, ξεπλωμένη κατὰ γῆς. Ἡ Μυριέλλα γύρισε γλήγορα πίσω πρὸς τὰ σκυλιὰ. Ῥώτηξε. Διπλαδῆ, βαστοῦσε στὸ χέρι ἐνὸ φύλλο καπέλλο ποὺ ἔβαζε ὁ Γιάννης, τοὺς τῶδειχνε, γιὰ νὰ τῆς δείξουνε καὶ δάφρα ἀπὸ τὴ μυρουδιά. Τὰ σκυλιὰ κουνούσαν τὴν οὐρά τους δὲν κοιτάζαν ὅμως πουθενά, γιὰ πουθενὰ δὲν ξεκινούσανε θὰ πῆ δὲν ἤξεραν ἕνα μονάχα ἔκανε νὰ πῶη κατὰ τὴ δρομιὰ τοῦ καραβιοῦ. Τὸ δικό της εἶτανε, τὸ μικράκι.

Τᾶφησε ἡ Μυριέλλα κ' ἔτρεξε μοναχὴ της, γιὰτὶ κάτι συλλογίστηκε. Ἀνέβηκε ἀνεμοπύδακα στὴν πλαγινὴ της τὴν κορφοῦλα, ποὺ εἶταν ὕψωμα κάμπσοο, νὰ τηραῖ. Τί λές ; Μπᾶς καὶ νὰ τὸ στοχάστηκε ὁ Γιάννης πῶς ἀπὸ κεῖ ἀπάνω φαίνεται ἡ ἀκρογιαλιά ; Δὲν τὸν ἔβγαλε τὸ μάτι της καθαφτό, μὰ κάτι θὰ ὑποψιάστηκε, γιὰτι χαμογέλασε τὸ ἔξυπνο τὸ παιδί.

— «Ὡρα νὰ κάνω μπάνιο».

Κοίταξε τὰ φύλλα 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109 καὶ 110

Ἄλλαξε, φόρεσε φιλό ποκαμισάκι, ἀπὸ κείνα ποὺ ἔφτειανε ἀπατή της, ἔβαλε ἀπὸ πάνω χοντρὸ παννί, ἕνα εἶδος σάκκο ποὺ τὴ σκέπαζε ἀπὸ τὴν κορφή, στὰ νύχια. Ἐλεγε νὰ τὸν τσακώσῃ, νὰ τοῦ μάθῃ νὰ κρύβγεται δίχως νὰ τὴν καλημερίῃ.

Ὁ Γιάννης δὲν τὴν έννοιωσε, ὄντας ζῶγῶσε, καθισμένος σὰν ποὺ εἶτανε πὰ στὸ βράχο του. Ἀλήθεια ποὺ τὸ νερὸ τοῦ ἔλουζε τώρα τὰ γόνατα, κ' ἡ Μυριέλλα, ποὺ εἶχε πετάξει στὸν ἄμμο τὸ χοντράπαννο, ἀγάλια ἀγάλια μπῆκε στὴ θάλασσα πορπατώντας ἴσα μὲ κεῖ, πίσω ἀπὸ τὴ ράχη του. Καὶ σὰν κατὰλαβε, μὲ τὸ συμπάθειο, πῶς ὁ φίλος εἶτανε ταῖσιδο, δε φάνηκε νὰ τρώμαξε, μὰ εἶπε μέσα της πῶς θὰ τονὲ μαλλώσῃ. Γιατὶ ὅμως νὰ μὴν τονὲ μαλλώσῃ ἀμέσως, τώρα πκρά νὰ σωπάσῃ καὶ νὰ προχωρήσῃ πκρέκει κρουφά ; Τί νὰ τὴν ἔσπρωξε ; Ἡ περιέργεια ; Μπορεῖ. Τώρα τὸν ἀγκαποῦσε, τὸν εἶχε οἶλο της καὶ τῆς ἀρεῖε τὸν ἔβρισκε μάλιστα καὶ νόστιμο κι ὁμορφο παλληκάρι, ὄχι σὰν πρῶτα στὴν ἀμμουδιούλα. Μπορεῖ παλε καὶ νὰ γύρεθε μόνο καὶ μόνο νὰ τὸν ξεφρισόσῃ. Ποῖς γνωρίζει τίς γυναῖκες—καὶ τὰ κορίτσια ; Μαργιόλιμο καλὸ παιδί. Ἐπαίξε χωράττεθε. Ἴσως καὶ θὰ θύμωνε, ἀν τὸ παρᾶκανε. Μαζὶ της ποτὲ δὲν ἤξερες. Μὰ νὰ, τέτοια ἔλεγε δὲ κι ὁ Γιάννης, στὸ βράχο του, προτοῦ φανῆ τοῦ λόγου της.

Βρέθηκε ἄξαφνα πλάγι του, μὲ τὸ κεφαλάκι της μισογυρισμένο, καὶ τοῦ εἶπε γελαστά.

— «Τί καμώματα εἶναι τούτα καὶ τί τρόπος, νὰ κάθεται σὰν ποὺ κάθεται ; Γλήγορα γλήγορα μέσα καὶ κολύμπι !»

Καὶ λέγοντάς το γοργά, ἔπεσε κι ἀρχισε νὰ κολυμπᾶ. Ἐννοεῖται πῶς τὴν πρόφταξε ἀμέσως. Κυλύμπασαν ἀντάμα τώρα κ' οἱ δύο τους. Εἶτανε ὠραία. Ὅσα στεφάνια κι ἀν εἶχε βάλει γύρω της, ἔλαμπε τὸ δέμα της τὸ διάφανο στὸ λινὸ τὸ ποκαμισάκι. Ὁ Γιάννης κολυμποῦσε σιμὰ σιμὰ της.

— «Μυριέλλα, δὲ μοῦ δίνεις καὶ στὴ θάλασσα ἕνα φιλί ;»

ὦρα. Τί σκέψεις πέρασαν ἀπὸ τὸ νοῦ μου κείνη τὴν ὦρα, ποὺ νὰ στὶς πῶ. Σὲ λίγο μὲ φώναξε ὁ Ἀποστόλης. Πῆγα σιμὰ τους. Ἡ Χρυσουγὴ μελαχολικιά. Μὰ βιά ἄνοιγε τὸ στόμα της νὰ πᾶ καμιά λέξη, ὄχι σὲ μένα, στὸν ἄντρα της καὶ στὸν περβολάρη. Ἐμένα μού κουδέντιάζε μὲ τίς ματιές της ποὺ μούριχνε ποὺ καὶ ποὺ, γιομάτες πόνο καὶ παράπονο.

Σὰν ἤτανε νὰ φύγω, μούσφιξε δυνατὰ τὸ χέρι καὶ μούπε σιγανὰ καὶ γρήγορα :

— Ἀῦριο τὸ πρωὶ νάρθεις δίχως ἄλλο σπῆτι. Ὡμακι μοναχὴ μου. Ἐχω νὰ σοῦ πῶ κάτι σπουδαῖο !...

Τῆς τὸ ὁποσέθηκα, μὰ ὁ τρόπος ποὺ μοῦ τὸ εἶπε, μὲ τρώμαξε. Ἐκείνο μάλιστα τὸ ἄ θ ἔ μ α ι μ ο ν α χ ῆ μ ο υ τὸ εἶπε ἀργὰ ἀργά, συλλαβὴ συλλαβὴ, νὰ πεῖς, ἔτσι γιὰ νὰ τὸ προσέξω, γιὰ νὰ μοῦ κάνει ἐντύπωση.

Σ' ὄλο τὸ δρόμο, ὅσο νὰ πᾶω σπῆτι μου, τὰ λόγι' αὐτὰ κουδούνιζαν σ' αὐτιά μου εἰς αὐτὰ μοναχὴ μου. Ἐχω νὰ σοῦ πῶ κάτι σπουδαῖο... Μὰ τί νᾶναι αὐτὸ τὸ σπουδαῖο ; θαρρῶ πῶς τὸ ξέρω. Καλύτερα ὅμως νὰ μὴ μοῦ τὸ πεῖς, καλύτερα νὰ μὴν τᾶκούσω ἀπὸ τὸ στόμα σου. Καλύτερα νὰ μένει θαμένο στὴν καρδιά σου, ὅπως μένει καὶ στὴ δική μου, καιρὸ τώρα.

Ποῦ νὰ κοιμηθῶ ! Ἡ κἀμαρά μου μὲ σταναχωροῦσε. Ἄνοιξα διάπλατα τὰ παράθυρα. Ἐρθε ἡ δροσιὰ τῆς θάλασσας

κ' οἱ ἀχτίδες τοῦ φαγγαριῦ νὰ μὲ συντροφέψουν. Μὲ σταναχωροῦσαν κι αὐτές. Δὲν ἤθελα συντροφιά. Ἤθελα μοναξιά κείνη τὴ νύχτα.

Πῆγα νὰ ξανακλείσω τὸ παράθυρο. Κοίταξα κάτω στὸ λιμάνι. Εἶδα τὴν μπρατσέρα τοῦ Γιάννη Ντούνια ποὺ θᾶφουγε τὰ ξημερώματα γιὰ τὸν Περαία. Ἦταν φίλος μου ὁ καπετᾶν Γιάννης κι ἀν τοῦλεγα, μὲ χαρὰ θὰ μ' ἐπαίρνε μαζί του. Δὲν τὸ πολυσκέφτηκα. Τάποφάσισα στὴ στιγμή. Τὸ μωρὸ παιδί ἔγινε ἄντρας, ἀπόχτησε θέληση. Ναί, θὰ φύγω τὸ πρωὶ μὲ τὴν μπρατσέρα τοῦ Ντούνια δίχως νὰ μὲ νοιώσει κανένας, φώναξα.

Ἐἶχανε περάσει τὰ μεσάνυχτα. Ἐκλείσα τὰ παραθύρια, ἄναψα τὸ κερὶ καὶ κίθησα στὸ μικρὸ μου τραπεζάκι νὰ γράψω. Κόλλες καὶ κόλλες χαρτί χάλασα καὶ στὸ τέλος, ὕστερ' ἀπὸ ὦρα, εἶδα κ' ἐπαθα νὰ γράψω τὰ λίγ' αὐτὰ λόγια σ' ἕνα φύλλο χαρτιοῦ, τὸ τελευταῖο :

«Χρυσουγὴ μου,

«Ἡ χτεςινὴ βραδιά ἤτανε ἡ τελευταία εὐτυχισμένη βραδιά ποὺ πέρασα μαζί σου. Δῶ καὶ μπρὸς θὰ πασκίσω ἀνὰ μὴ σὲ ξαναδῶ καὶ νὰ μὴ σοῦ ξαναγράψω. Μὴ μοῦ ζητησῆσις τὰ λόγια. Δὲ θὰ στὸν πῶ. Ἐτσι ἔ π ρ ε π ε νὰ εἶναι κ' ἔτσι γίνεται.»

Τίποτ' ἄλλο. Πῆγα καὶ ξύπνησα τὴ μάνα μου. Ἐέρεις, μάνα, θὰ φύγω σὲ μιὰ δυὸ ὥρες γιὰ τὸν Περαία μὲ τὴν μπρατσέρα τοῦ Ντούνια. Ἐφαρνιάστηκε ἡ γριά. Δὲν

ἤθελε νὰ τὸ πιστέψῃ. Στὸ τέλος, ἀφοῦ τῆς δικαιολόγησα ὅπως μπόρεσα τὸ φέρισμό μου, τὸ παραδέχτηκε. Τί νὰ κάνει ; Τῆς εἶπα νὰ δώσει κι αὐτὸ τὸ γραμματάκι τὸ πορυνὸ στὴ Χρυσουγὴ, στὰ χέρια της. Ἐέρεις, μάνα, μιὰ παραγγελιά μούδωκε ψὲς βράδυ γιὰ τὴν Ἀθήνα καὶ δε θέλει νὰ τὸ μάθει ὁ ἄντρας της. Ἡ καφερούλα ἡ γριά τὸ δέχτηκε κι αὐτό. Ἀφοῦ τῆς τῶλεγε ὁ γιόκακ της, ἔτσι θάτανε.

Πρὶν καλοξημερώσει, ἡ μπρατσέρα τοῦ Γιάννη Ντούνια σαλπάρισε, ἔκανε παννιά, κ' ἐγὼ μέσα. Γεῖα σου, Χρυσουγὴ μου, καὶ νὰ μὴ μ' ἀλτμονᾶς ! εἶπα σιγανὰ, ἀπὸ μέσα μου, τὴν ὦρα ποὺ κινούσαμε, κοιτάζοντας κατὰ τὸ μέρος ποῦπεφτε τὸ σπῆτι της.

Τᾶγεράκι στὴν ἀρχὴ μᾶς βόθησε καὶ βγήκαμε μιὰ χαρὰ ἀπ' τὸ λιμάνι. Πιὸ δῶω πέσαμε στὴ μπουνάτσα. Πῆχτρα ἡ θάλασσα καὶ πιάσαμε τὰ κουπιὰ.

— Μ' αὐτὸ τὸν καιρὸ, εἶπε ὁ καπετᾶν Γιάννης, παρατῶντας τὸ τιμόνι ἀπὸ τὰ χέρια του, πέντε μέρες θὰ κάνουμε νὰ δοῦμε Περαία !

Ἡ μπουνάτσα δὲ βᾶσταξε. Φύσηξε. Καλύτερα νὰ μὴ φυσοῦσε, γιὰτι ὁ καιρὸς γύρισε κόντρα, πουνέντης λυσασμένος, καὶ μᾶς ἀνάγκαζε νὰ βοττατζάρουμε, νὰ ὀργώνουμε τὴ θάλασσα, καταπῶς ἔλεγαν κ' οἱ ναῦτες.

Τὸ κακὸ ὅσο πῆγαινε καὶ δυνάμωνε. Φουρτούνα φοβερή, βουνὰ τὰ κύματα, ὅσο ποὺ ἀναγκαστήκαμε νὰ ποδίσουμε κι ἀντίς νὰ τραβήξουμε γιὰ τὸν Περαία, νὰ γυρίσουμε